

žádati. Rekursní soud zamítl vzhledem k tomu právem opětovány návrh na odklad exekuce, odůvodniv správně své usnesení. Dispoiční právo vlastníka domu nemůže ani dle uvedeného vlád. nařízení býti omezeno tak dalece, aby výhody nařízení toho poskytnuty byly nájemci i tehdy, když se jich výslovně a dobrovolně vzdal.

Čís. 1409.

Obec jako majitelka divadla neručí dle § 1313 a) obč. zák. za škodu, již utrpěl v divadle spoluúčinkující při představení, nedošlo-li mezi pořadatelstvem a obcí ku smlouvě o propůjčení divadla.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1922, Rv I 603/21.)

Žalobce domáhal se náhrady škody z úrazu, jež utrpěl v divadelní budově žalované obce pádem do otvoru v podlaze orchestru a opíral nárok ten jednak o smluvní (nájemní) poměr, který žalovaná obec uzavřela se žalobcem jako členem pořadatelstva a s pořadatelstvem samým, propůjčivši divadlo ku pořádání koncertu, jednak o zavinění zřízenců žalované obce, kteří tehdy osvětlování divadla opatřovali, byvše k tomu technickou kanceláří městskou ustanoveni, za něž žalovaná obec prý je zodpovědnou. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok co do důvodu po právu, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Nesprávné právní posouzení věci shledává odvolací soud v tom, že první soud na základě zjištění vyvozuje závěr, že mezi žalovanou obcí a pořadatelstvem, totiž Dámským odborem Červeného Kříže, došlo ku smluvnímu poměru ohledně propůjčení divadla, že v základě této smlouvy byla žalovaná obec povinna odevzdati i divadelní budovu s veškerým zařízením, tedy i osvětlovacím ku řádnému a účelnému užívání, že však úraz, který žalobce utrpěl, dokazuje, že divadelní budovy řádně užíváno býti nemohlo a nebylo a že proto jest žalovaná obec povinna bez výjiměčně žalobci škodu nahraditi, poněvadž prý při tom nerozhoduje vzhledem k veřejnosti budovy, za jistých podmínek každému přístupné, zda škodu utrpěl divák, účinkující, pořadatel nebo člen pořadatelstva. Závěr ten dlužno označiti za mylný. Závazek k náhradě škody ze smlouvy na straně žalované obce byl by zde jen tehdy, kdyby žalobce prokázal, že uzavřen byl mezi ním a žalovanou obcí smluvní poměr nájemní ohledně propůjčení divadla k představení, při čemž on dirigoval. Takového důkazu však žalobce neprovedl ba ani neprokával, že takový poměr nájemní byl mezi žalovanou obcí a Dámským odborem Červeného Kříže jako pořadatelem představení. Rozsudek sám zjišťuje, že žalobce členem pořadatelstva představení nebyl a v důvodech dále uvádí, že slyšenými svědky nebylo lze zjistiti, zdali divadlo bylo žalovanou obcí Dámskému odboru Červeného Kříže výslovně propůjčeno, a kdo mu je propůjčil. Z výpovědi svědka K-a vyplývá, že v tomto případě nebyl zachován postup, jakým se budova divadelní zadávala a že není vyloučeno, že představení pořádalo se zcela samovolně bez propůjčení divadelní budovy starostou nebo městskou radou, jak se to tehdy za války často stalo. Smlouva nájemní o propůjčení divadla vyhledává jako každá jiná smlouva ku své platnosti vedle všeobecných náležitostí

Šu 869 obč. zák. ještě zvláštních náležitostí Šu 1090 obč. zák. a i sjednání takové smlouvy musí se státi dle § 883 obč. zák. ve formě ústní nebo písemní. Náležitostí těch tu není a pouhá vědomost zástupců obce, kterou rozsudek předpokládá nebo docela možnost vědomí, že představení se konalo a že k němu provedena byla veškerá opatření, nemůže nahraditi platný závazek smluvní mezi žalovanou obcí a pořadatelstvem představení, Dámským odborem Červeného Kříže, tím méně mezi žalobcem a žalovanou obcí, neboť jen takový závazek přímo mezi stranami by zakládal dle § 1313 a) obč. zák. ručení žalované obce za zavinění jejich zřízenců G-a a P-a, kterýchž táž by byla použila ku splnění převzaté smluvní povinnosti, totiž k odevzdání divadelní budovy s veškerými místnostmi a veškerým jich zařízením tedy i osvětlením druhé smluvní straně ku řádnému a účelnému používání jich, aby tím byl úraz v budově vyloučen (§ 1096 obč. zák.). Taková smlouva však mezi stranami uzavřena nebyla, neboť výpovědmi svědků bylo zjištěno, že jimi vyžádáno bylo u velitele karantenní nemocnice, v níž žalobce službu konal, pouze svolení pro žalobce, aby mohl koncert dirigovati. Mohlo tedy jíti jen o smluvní poměr mezi žalobcem a pořadatelstvem představení a nikoli mezi ním a žalovanou obcí. Když tedy ke smlouvě mezi žalobcem a žalovanou obcí nedošlo, odpadá pro obec jakékoliv ručení ze smlouvy dle § 1313 obč. zák. a mohlo by se jednati jen ještě o to, neručí-li obec žalobci ze zavinění zřízenců G-a a P-a, kteří při zařízení osvětlení byli účastněni. Ručení takové mimo smluvní poměr může nastati toliko dle §§ 1314—1319 obč. zák., o případ takový však rovněž nejde, když žalované nelze přičítati nedbalost ve výběru. Není tedy po právu ani tento důvod žalobního nároku, totiž ručení žalované za bezprávný čin jejich zřízenců.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání uplatňuje dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., shledávajíc nesprávné posouzení po stránce právní v tom, že odvolací soud dospěl k názoru, že smluvního poměru, který jest předpokladem žalobního nároku, opírajícího se o § 1313 lit. a) obč. zák., mezi stranami nebylo. Odvolací soud zevrubně uvádí důvody, z nichž usuzuje, že k výslovné smlouvě o pronajmutí divadla ku představení dne 6. ledna 1917 mezi stranami nedošlo; dovolání tomuto úsudku odvolacího soudu více neodporuje, snaží se však dokázati, že smlouva byla uzavřena mlčky, neboť prý obec dovolala pokud se týče trpěla, aby se představení to konalo, obecní úřad o tom věděl, věděli o tom i jednotliví zástupci obce, kteří představení to navštívili. I v tomto směru však již odvolací soud názor dovolatelův označil jako nesprávný, poukávav k tomu, že pouhá vědomost jednotlivých zástupců o pořádání představení v divadle nemůže nahraditi platný závazek smluvní mezi žalovanou obcí a pořadatelstvem představení, jímž byl Dámský odbor Červeného Kříže, tím méně pak pouhá možnost takové vědomosti. Rovněž poukázal již soud odvolací k tomu, že ostatně žalobce vůbec nebyl pořadatelem ani členem pořadatelstva představení toho, a že tedy mezi žalobcem a žalovanou obcí o smluvním poměru vůbec řeči býti nemůže. Soud dovolací připojuje se k uvedenému názoru napadeného rozsudku z důvodů jím v rozsudku uvedených, a nejsou vý-

vody dovolání s to, aby správnost jeho vyvrátily. Je-li však správným toto stanovisko, nesejde na tom, zda jde o smlouvu nájemní či — jak dovolání se snaží prokázati — smlouvu o commodatum, poněvadž jest popřena existence jakéhokoli smluvního poměru mezi stranami. Dovolání hledí přes to konstruovati jakousi smlouvu a dovozuje, že jde o budovu veřejnou, za určitých podmínek každému přístupnou, a že tedy nejen pořadatelstvo představení, nýbrž každý jednotlivý divák, jenž do divadla vstoupí a tam po dobu divadelního představení mešká, tím vstupuje ve smluvní poměr s vlastníkem divadla, následkem čehož vzniká obligační poměr, v němž majitel budovy divadelní ručí bezvýjimečně dle § 1313 lit. a) obč. zák. za škodu, kterou utrpí návštěvník divadla vinou divadelních orgánů. Lze stranou ponechati, zda tento poslední názor jest veskrze správným čili nic, neboť případ, kdy návštěvník divadla, zakoupiv si vstupenku, divadla používá, jest od toho případu přece jen odlišným, neboť zakoupením vstupenky se uzavírá smlouva, kdežto v tomto případě, jak shora dovozeno, vůbec žádného smluvního poměru mezi stranami není; mimo to nejde zde také o poškození způsobené divadelními orgány. Nelze tedy z případu v dovolání uvedeného pro přítomný spor ničeho dovozovati. Není-li tu však smluvního poměru, který by tvořil základ pro nárok žalobní opřený o § 1313 obč. zák., zbývá zabývati se otázkou, zdali žalovaná obec jako vlastník divadelní budovy může býti činěna zodpovědnou dle ustanovení §§ 1314 až 1319 obč. zák. I když by se za to mělo, že P., o němž jest zjištěno, že opustil stanovisko své u otevřeného otvoru v podlaze orchestru, k němuž byl postaven za tím účelem, by dával pozor, aby do otvoru toho někdo nespádl, byl zřízencem žalované obce jako majitelky divadla, neručí žalovaná obec za porušení této povinnosti P-em, jak ve sporu Cg II 76/16 rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 4. května 1919, č. j. Rv I 229/19 právoplatně rozhodnuto, leč že by žalovaná mohla býti přičítána nedbalost ve výběru; takového zavinění však žalobce sám ani netvrdí. K důvodům slušnosti, na něž dovolání ukazuje, přihlížeti nelze, když nárok proti žalované straně žalobci po zákonu nepřísluší.

Čís. 1410.

Lhůta §u 1111 obč. zák. nebyla změněna třetí dílčí novelou k občanskému zákonu.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1922, Rv I 695/21.)

Smlouvou ze dne 27. ledna 1909 propachtoval žalovaný žalobci nemovitosti na 9 let (do 31. ledna 1918), začež mu žalobce složil kauci. Po skončení pachtovního poměru domáhal se žalobce v roce 1921 vrácení kauce, žalovaný namítl proti pohledávce nároky na náhradu škody, již prý mu žalobce způsobil nepořádným obděláváním pozemků a neudržováním nemovitostí. O b a n i ž š í s o u d y žalobě vyhověly, namítanou vzájemnou pohledávku žalovaného pak neuznaly, ježto ji uplatňoval opožděně (§ 1111 obč. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.